

■ Jan P. Muchow se svým koncertním projektem *The Antagonist* vyráží na klubové turné.

Muchowovy nejnámější filmové melodie, jako třeba *Lucky Boy* z filmu *Samotáři* nebo *Cowboy of the River* z *Teorie tygra*, zazní hned v osmi městech. Turné startuje 11. října v Plzni a vyvrcholí 5. listopadu v pražském Divadle Archa. Formaci Jan P. Muchow & The Antagonists tvoří mj. zpěvačka Ema Brabcová, lídr skupiny Please The Trees Václav Havelka nebo herečka a houslička Jenovéfa Boková.

■ Do českých kin vstoupil dokument lotyšského režiséra Davise Šimanise *Neklidná hranice*. Svědectví o napětí na východních hranicích Evropské unie mělo světovou premiéru na prestižním festivalu ve švýcarském Nyonu. Výrazně se na něm podíleli i čeští tvůrci včetně producenta Radima Procházky. ■ K oslavám výročí založení republiky se originálně připojila pražská Galerie Villa Pellé. Na výstavě s názvem *Generál Pellé* a čeští umělci ve Velké válce jsou k vidění Pelléovy

kresby krajiny a architektury i jeho bravurní karikatury. Doplnují je díla Františka Kupky, Josefa Váchala, Václava Špály a dalších autorů, kteří byli přímými účastníky první světové války. Výstava potrvá do 11. listopadu. ■ Herečka Ester Geislerová je představitelkou jedné z hlavních rolí připravovaného filmu *Mona*. Snímek vzniká ve Finsku i v České republice a hlavním producentem je společnost Helsinki Films, která má kontě i u nás uvedený úspěšný titul *Tom of Finland*. Režisérem snímku *Mona* je Jukka-Pekka Valkeapää, jehož předchází filmy uspěly na mnoha zahraničních festivalech. ■ Klavírista Tomáš Kačo otevře 12. listopadu v Anežském klášteře v Praze nový klavírní cyklus *Hybatelův rezonance*. Výjimečný klavírista a skladatel, který z extrémně skromných novojičinských poměrů vystoupal až do vyprodané newyorské Carnegie Hall, zároveň pokřtí své debutové album *My Home*. Objeví se na něm i celá řada hostů, například Ondřej Gregor Brzobohatý, Kühnův dětský sbor nebo jazzový basista a držitel Grammy John Patitucci.

■ (miš)

Průkopníci na prknech a ve vzduchu

Spontánní nadšení, energie i přirozená dávka hrdosti, že umím něco, co jiní ne. Takové i další veskrze pozitivní emoce líčí dokument *Šimona Šafránka King Skate* o počátcích skateboardingu u nás. A probouzí je také v divácích. Je neokázalou, o to však silnější oslavou odvahy, téměř akrobatické výkony totiž berou dech.

Čtlo by se říct, že jde o film západního střihu, neboť některé přednosti nezažijeme u jiných domácích dokumentů často, a pohromadě zvlášť zřídka: tempo, místy až závratné, nakažlivý rytmus, skvělý střih. Jenže je to snímek veskrze náš. Zejména reáliemi a „reálným socialismem“, v jejichž kulisách se odehrává, i trefně, a přitom úsporně vystiženou dobou atmosférou. Svědectví o sedmdesátých a osmdesátých letech by sotva mohlo vzniknout jinde.

Autor, inspirovan knihou Martiny Overstreet a Michala Nanoru, se vydal po stopách prvních vyznavačů skateboardu v Čechách. Překvapivě zjistil, že existuje poměrně dost obrazového materiálu, pamětníků i faktografických údajů. Jenže sestavit z nich ucelený tvar, to už bývá problém. Šafránkovi se to ale zdařilo. Vytvořil poutavý příběh skejtácké komunity, poněkud

Foto Vojtěch Konek

Tvůrci zpracovali unikátní archivní záběry dnes již kultovní skateboardingové komunity

zvláštní skupiny mladých lidí, která držela pohromadě vaše k riskantnímu sportu.

Dokument, ač zobrazuje dobu, nevnučuje politikum za každou cenu, neakcentuje šedivost normalizačního času; vždyť právě jeho hrdinové si jej dokázali obohatit a ozvláštnit. Takže například masové záběry ze spartakiády nechtějí karikovat, ale slouží jako kontrast

k svobodomyšlnosti skejtáků a individuálního charakteru jejich sportu.

Tvůrci získali i cenná svědectví, například Petra Formana, který patřil k průkopníkům a úspěšným závodníkům. Vydávají se i na autentická místa, do dějiště svých sportovních výkonů. Následujeme je, stojí to za to.

■ Agáta Pilátová, filmová publicistka

Filmový démant Němce a Lustiga

V českých kinech se objevila restaurovaná verze filmu *Démanty noci*, který v roce 1964 natočil režisér Jan Němec na motivy Lustigovy povídky *Tma nemá stín*. Vyprávění o útěku dvou chlapců z vlaku převážejícího za druhé světové války k smrti zbídačené vězně odstartoval v šedesátých letech československou novou vlnu. Výrazové prostředky kameramanů Jaroslava Kučery a Miroslava Ondříčka či kontrastní zvukový negativ připoutávají diváky k sedadlu i dnes. Premiéře digitalizovaného snímku přihlížela i Eva Lustigová, dcera autora předlohy.

Čím podle vás tento film v roce 1964 oslovil publikum?

Základ byl námět a příběh. Kromě toho má samozřejmě úžasný scénář, je velmi akční, má málo slov. Dále je tu skvostné herecké obsazení a způsob zfilmování. Je to avantgardní, experimentální, odvážný snímek, který i dnes vypadá velice moderně. Jsem sama překvapena.

Restaurovaný snímek byl slavnostně uveden i v Cannes. Myslíte, že jeho znovuoživení

pomůže následné distribuci v zahraničí?

Myslím, že je to záměrem Národního filmového archivu, který má schopné obchodní oddělení v čele s Tomášem Žurkem. (Film je nyní v kinodistribuci v USA a Kanadě, pozn. aut.)

Má snímek celosvětový přesah?

Jistě, má přesah, pro svůj lidský příběh. Je světový, řadí se mezi první stovku nejlepších evropských filmů minulého století.

Souhlasil by váš otec s promítáním této digitalizované verze?

Absolutně, myslím, že Arnošt i Honza Němec by byli velmi spo-

Foto Film Servis Festival Karlovy Vary

Démanty noci jsou odvážný snímek, který i dnes vypadá moderně

kojení, jejich dílo překonává nástrahu času.

Arnošt Lustig spojil síly s Janem Němcem již při vzniku deseti-minutového snímku *Sousto* z roku 1960. Jaká probíhala spolupráce těchto dvou tvůrců?

Když Jan Němec dělal svůj doktorský film *Sousto* podle námětu Arnoštovy povídky *Druhé kolo*, tak se sblížili jako umělci i lidé. Když natáčeli film *Démanty noci*, Arnošt se střiháčem a režisérem seděli ve střihně ve dne v noci. Byla řeč o tom, kolik textu se tam nechá, Arnošt ho tam chtěl víc. Ale režisér byl jiného názoru, řekl doslova: „Film musí být akční, na slova se ti vsyru.“ Arnošt pak oslovil Honzu po sametové revoluci, když byli oba ve Spojených státech, ale další spolupráce nevyšla. Škoda, mohl to být další démant.

Zůstaly po Arnoštu Lustigovi nějaké scénáře?

Arnošt mně a bráchovi (Josefu Lustigovi, pozn. aut.) zanechal v zásuvce dalších sedm scénářů celovečerních filmů. Takže teď hledáme režiséry a producenty.

■ Ester Gerová, publicistka